

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ

งานนิติการ สำนักปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ

อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

โทร. ๐๔๓ ๕๐๑๕๒๓

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ คั่นหาดันตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่จะต้องร่วมกัน ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด องค์กรการบริหารส่วนตำบลพระธาตุ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงาน ภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการ ขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

องค์กรการบริหารส่วนตำบลพระธาตุ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้นตามคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS ขององค์กรการบริหารส่วนตำบลพระธาตุเพื่อให้หน่วยงานมี มาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

งานนิติการ สำนักปลัด

องค์กรการบริหารส่วนตำบลพระธาตุ

๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง	๓
ตารางที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๔-๕
ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๖
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๗
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๗
ตารางที่ ๔ การประเมินความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๙
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๙
ตารางที่ ๕ ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงทุจริต	๑๐
ตารางที่ ๖ แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานป้องกันการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ ระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	๑๑

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในในเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมี จุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเจ้า จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้า ระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	<p>การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ออกไปอนุญาต พ.ศ.๒๕๕๘</p> <p>-ขั้นตอนหลัก การยื่นคำร้องขออนุมัติ อนุญาต</p> <p>-ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p>		<p>- พิจารณาออก ใบอนุญาต โดยยังมีเอกสารหรือคุณสมบัติไม่ครบถ้วน</p> <p>- ทำรายงานเสนอข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาคลาดเคลื่อนกับความเป็นจริง</p>
๒	<p>การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ</p> <p>-ขั้นตอนหลัก ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ</p> <p>-ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p>		<p>- ระเบียบ/กฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงานเปลี่ยนแปลงบ่อย อาจทำให้การดำเนินงานผิดระเบียบหรือคลาดเคลื่อนได้</p>
๓	<p>การจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>-ขั้นตอนหลัก การดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเปิดเผยเป็นการทั่วไปสามารถป้องกันการทุจริตได้</p> <p>-ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>มีกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายและใช้งานทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างไม่เหมาะสม</p>		<p>- อาจมีการใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p>
๔	<p>การบริหารงานบุคคล</p>		<p>- ระเบียบ/กฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติงานเปลี่ยนแปลงบ่อย</p>

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ ออกไปอนุญาต พ.ศ.๒๕๕๘ -ขั้นตอนหลัก การยื่นคำร้องขออนุมัติ อนุญาต -ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย		√
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ -ขั้นตอนหลัก ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ -ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย		√
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง -ขั้นตอนหลัก การดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเปิดเผยเป็นการทั่วไปสามารถป้องกันการทุจริตได้ -ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายและใช้งานทรัพยากรของหน่วยงานอย่างไม่เหมาะสม		√
๔	การบริหารงานบุคคล		√

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงทุจริตจากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยง ทุจริตออกตามสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียด ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้อำนาจรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายใต้องค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ขั้นตอนการออกใบอนุญาต	✓			
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	✓			
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง ๓.๑ ขั้นตอนการกำหนดร่างขอบเขต ๓.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง ๓.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	✓			
๔. การบริหารงานบุคคล	✓			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

คือ การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง ตาราง ๒. ตามระดับคะแนน ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คู่กับระดับคะแนน ความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอชีย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓ -กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยงตารางที่ ๓

SCORING ทะเบียน ข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงทุจริต	ระดับความ จำเป็นการ เฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรง ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็นXรุนแรง)
๑. การอนุมัติ อนุญาต ขั้นตอนการออกใบอนุญาต	๑	๑	๒
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑	๑	๒
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง ๓.๑ ขั้นตอนการกำหนดร่างขอบเขต ๓.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง ๓.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	๑	๑	๒
๔. การบริหารงานบุคคล	๑	๑	๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็นXรุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพ การจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี: จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ไม่มีความเข้าใจ

ตัวอย่างตารางประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
	ดี	ต่ำ (๑)	ค่อนข้างต่ำ (๒)	ปานกลาง (๓)
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ (๔)	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
	อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ระดับความรุนแรงการทุจริตและประพฤติมิชอบ		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ขั้นตอนการออกใบอนุญาต	ดี	๑		
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	ดี	๑		
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	ดี	๑		
๓.๑ ขั้นตอนการกำหนดร่างขอบเขต	ดี	๑		
๓.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	ดี	๑		
๓.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	ดี	๑		
๔. การบริหารงานบุคคล	ดี	๑		

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ โดยเฉพาะช่องสูง ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ก่อนเป็นอันดับแรก จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว

ผลการประเมินพบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒-๔ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ-ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ ดี-พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับเฝ้าระวังและทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตาม แผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สีได้แก่สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๕ การประเมินความเสี่ยงทุจริต

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ขั้นตอนการออกไปอนุญาต	✓		
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	✓		
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง			
๓.๑ ขั้นตอนการกำหนดร่างขอบเขต	✓		
๓.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	✓		
๓.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	✓		
๔. การบริหารงานบุคคล	✓		

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ตามมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรม ที่เตรียมไว้แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗, ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมี แผนงาน มาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับ ได้ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑, ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๖ แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ ระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

ความเสี่ยง	ค่าประเมินความเสี่ยง	แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
๑. การอนุมัติ อนุญาต ขั้นตอนการออกใบอนุญาต	๑	๑. ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมความรู้ที่ต้อใช้ในการปฏิบัติงาน	กองช่าง
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑	๒. จัดอบรมพัฒนาสร้างจิตสำนึกที่ดีเพื่อส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมและระเบียบวินัย	สำนักปลัด/ ทุกส่วนงานใน องค์กร
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	๑	๓. จัดกิจกรรมฝึกอบรมความรู้ด้านพัสดุ และการป้องกันการทุจริต ส่งเสริมวัฒนธรรมการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	ทุกส่วนงาน ในองค์กร
๓.๑ ขั้นตอนการกำหนดร่างขอบเขต	๑	๔. ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กำหนดอย่างเคร่งครัด และเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติงานราชการที่เกี่ยวข้องให้ประชาชนรับทราบ	ทุกส่วนงาน ในองค์กร
๓.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	๑	๕. สร้างช่องทางการร้องเรียนการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ	กองคลัง, กองช่าง
๓.๓ การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ	๑	๖. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและดูแลการปฏิบัติงานการดำเนินโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ ตั้งแต่กระบวนการประชาคมจัดทำแผน การออกข้อบัญญัติ การดำเนินโครงการต่างๆ จนถึง การตรวจรับพัสดุ	กองคลัง
๔. การบริหารงานบุคคล	๑	๗. ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมความรู้ที่ต้อใช้ในการปฏิบัติงาน	สำนักปลัด